

HALACHIC AND HASHKAFIC ISSUES IN CONTEMPORARY SOCIETY

30 - BIRTH CONTROL - PART 1 OU ISRAEL CENTER - FALL 2016

A] INTRODUCTION AND ISSUES

Arguments often used in general society in support of the use of birth control:-

- Medical - for health reasons - physical or psychological.
- Economic - to ensure 'adequate' resources for the family/society to function effectively.
- Social - to enable a couple (especially newly married) to pursue other aspects of their married life before children.
- Choice - giving people the right to choose whether to procreate (and the sexual freedom that can follow as a result).

Jewish issues which could potentially impact on the use of birth control:-

- hashkafic considerations regarding the purpose and focus of marriage.
- the mitzvah to procreate.
- medical concerns at the risks of birth control.
- the prohibition on wasting seed.
- the prohibition on abortion (by terminating a fertilized ovum).

B] OTHER RELIGIOUS APPROACHES TO BIRTH CONTROL

Catholic

- strongly pro-family and children
- basically prohibited other than the rhythm method ('Natural Family Planning' - NFP)
- violation of 'natural law' as marriage is primarily for procreation - 'love and life'

Protestant

- positive about family and children
- a range of views from NFP to basically permitted
- marriage is also for mutual love, companionship and service to society

Islam

- strongly pro-family and children
- sterilization and abortion methods are prohibited
- other methods are permitted in various circumstances

C] THE PURPOSE OF MARRIAGE IN JEWISH THOUGHT

1. וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹהִים לְאָדָם לֵאמֹר טוֹב הָיִיתָ הָאָדָם לְבַדּוֹ אֶעֱשֶׂה לְךָ עֶזְרָא כְּנַפְּךָ:.....

בראשית ב'יח

The concept of marriage first appears in the Chumash with the creation of Chava. The focus appears to be companionship and not specifically procreation.

2. לא טוב היות האדם לבדו - אינו נראה שנזכר האדם להיות יחיד בעולם ולא יוליד, שכל הנזכרים זכר ונקבה מכל זכר נזכרו להקים זרע

רמב"ן בראשית ב:יח

Yet some of the mefarshim shift the focus to the need to procreate.

3. על־כֵּן יַעֲזֹב־אִישׁ אֶת־אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד

בראשית ב:כד

The second reference to the special connection of a man and woman is that they should be 'basar echad'.

4. והיו לבשר אחד - שיחזקו וישוּבו כמו שחיו

אבן עזרא בראשית שם שיטה אחרת

Some mefarshim see this as a return to intimate personal connection.

5. לבשר אחד - הולד נולד על ידי שניהם, ושם נעשה זכרם אחד

רש"י בראשית פרשת בראשית פרק ב פסוק כד

Others see it as a reference to creating 'one body' between them i.e. the child that they will have together.

6. יתברך שמו של הקדוש ברוך הוא שהוא חפץ בטוב בריותיו שידע שאין טוב לאדם להיות לבדו ועל כן עשה לו עזר כנגדו ועוד כי כוונת הבריאה באדם כדי לפרות ולרבות וזה אי אפשר בלא העזר ועל כן צוהו לדבק בעזר שעשה לו לכך חייב כל אדם לישא אשה כדי לפרות ולרבות

טור אבן העזר הלכות פריה ורביה סימן א

In his introduction to the laws of marriage the Tur gives two different reasons for the mitzvah of marriage (a) for personal companionship and the betterment of the individuals and (b) for procreation.

7. אמר רבי תנחום א"ר חנילאי: כל אדם שאין לו אשה - שרוי בלא שמחה, בלא ברכה, בלא טובה. בלא שמחה - דכתיב: ושמחת אתה ובינתך, בלא ברכה - דכתיב: להניח ברכה אל ביתך, בלא טובה - דכתיב: לא טוב היות האדם לבדו. במערבא אמרי: בלא תורה, בלא חומה. בלא תורה - דכתיב: (איוב ויג) הַאֵם אֵין עֲזָרְתִּי בִּי וְתִשְׁיָה נִדְחָה מִמֶּנִּי, בלא חומה - דכתיב: (ירמיהו לא:כא) נִקְבְּהָ תִסּוּבֵב גְּבֵר. רבא בר עולא אמר: בלא שלום, דכתיב: (איוב ה:כד) וְיִדְעַתְּ כִּי־שְׁלוֹם אֶהְיֶה וְפִקְדוֹתַי נִדָּו וְלֹא תִחַטָּא

יבמות סב:ב

8. וַיִּתֵּן ה' לָכֶם וּמִצְוָאן מִנְחָה] אִשָּׁה בֵּית אִשָּׁה [רות א:ט] א"ר יוחנן, מכאן שאין לאשה קורת רוח אלא בבית בעלה

רות רבה (לרנר) פרשה ב:טו

Chazal stress again and again the value of marriage, independent of procreation. As such, marriage is deeply valued, even when there is no accompanying mitzvah of procreation (such as where the man already has children and has fulfilled his obligation).

9. ... וכן מי שלא קיים פריה ורביה וזא לא ישא אשה שאינה צת צנים, כגון עקרה וזקנה או קטנה, משום שחושק צה או משום ממון שלה, אעפ"י שמדינה היה למחות זו, לא נהגו מכמה דורות לדקדק צענין היוונים. ואפילו נשא אשה ושהה עמה עשרה שנים לא נהגו לכוף אותה לגרשה, אף על פי שלא קיים פריה ורביה, וכן צשאר ענייני זיוונים. ובלצד שלא תהא אסורה עליו.

רמ"א שו"ע אה"ע סימן א סעיף ג

The value of marriage is stressed in halacha, even if the couple will not have children

D] THE MITZVAH OF PROCREATION**D1] THE TORAH MITZVAH - PRU U'REVU**

10. וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים וַיֹּאמְרוּ לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת הָאָרֶץ וְכַבְּשֶׁהָ.....

בראשית א:כח

Adam and Chava - prototypes for all human beings - are told to procreate.

11. אף על גב דלאדם הראשון קאמר פרו ורבו הכוה צרכה בעלמא ולא למאיה.

תוספות יבמות סה: ד'ה ולא קאמר פרו ורבו

The commentators debate whether this is a beracha'

12.

ואפשר ג"כ כי אומרו

פרו ורבו] ²⁵⁶ כולל ברכה ומצוה ²⁵⁶, ולזה אמר, ויברך אותם אלהים ויאמר להם אלהים, ויברך, בא למה שיש בזה הפסוק טוה הברכה, ואחר אמר, ויאמר להם אלהים למה שיש בו מהמצוה ²⁵⁷.

פ' ר'ן על התורה בראשית א:כח

..... or also a mitzvah

13. וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת נֹחַ וְאֶת בְּנָיו וַיֹּאמְרוּ לָהֶם פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת הָאָרֶץ

בראשית ט:א

14. וְאֵתֶם פְּרוּ וּרְבוּ שְׂרָצוּ בְּאָרֶץ וּרְבוּ בָהּ

בראשית ט:ז

Noach and his sons are also blessed/commanded to procreate.

15. וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֱלֹהִים אֲנִי אֶ-ל-שֶׁד-י פְּרֵה וּרְבֵה.....

בראשית לה:יא

As is Ya'akov Avinu

16. והרי פריה ורביה, שנאמרה לבני נח, דכתיב ואתם פרו ורבו, ונשנית בסיני - לך אמר להם שובו לכם לאהליכם

סנהדרין נט:ב

The mitzvah is repeated at Sinai. They people had separated from their spouses prior to the revelation. Now God commands them (other than Moshe) to 'return to their homes'.

17. לא יבטל אדם מפריה ורביה אלא אם כן יש לו בנים. בית שמאי אומרים שני זכרים ובית הלל אומרים זכר ונקבה שנאמר

(בראשית ה:ב) זכר ונקבה בראם.....

משנה מסכת יבמות פרק ו משנה ו

The Mishna rules that a person must have children. Beit Shama'i rules two boys and Beit Hillel a boy and a girl

18. גמ' בית שמאי אומרים שני זכרים שנאמר במשה (שמות יח:ג) גרשום ואליעזר. בית הלל אומרים זכר ונקבה מברייתו של עולם

שנאמר זכר ונקבה בראם. אמר רבי בון לכן צריכה אפילו זכר ונקבה (קרצן בעדה: לכן צריכה. לא נלכה אלא הא דאמריי' ז"ה זכר ונקבה היינו אפילו בזכר ונקבה וכ"ש בשני זכרים דקיים פריה ורביה)

תלמוד ירושלמי (וילנא) מסכת יבמות פרק ו הלכה ו'

The Talmud Yerushalmi learns that there is in fact no disagreement between Beit Hillel and Beit Shama'i. Both rule that two boys will satisfy the mitzvah obligation. Beit Hillel (according to the Yerushalmi) agrees in principle with the derivation from Moshe's life but adds that even a boy and a girl will also satisfy the obligation.

1. See also Ibn Ezra Bereishit 1:24

19. ובית הלל נמי לילפו ממשה! אמרי לך: משה מדעתיה הוא דעבד; דתניא: שלשה דברים עשה משה מדעתו, והסכימה דעתו לדעת המקום: פירש מן האשה, ושיבר הלוחות, והוסיף יום אחד.

תלמוד בבלי יבמות סב.

The Talmud Bavli understands that Beit Hillel disagrees with Beit Shamai and does not accept the derivation from Moshe (who was as special case and was unable to have more children for other reasons). Beit Hillel (according to the Bavli) insists that the mitzvah must include a boy and a girl.

20. כיון שיש לאדם זכר ונקבה, קיים מצות פריה ורביה, והוא שלא יהיה הבן סריס או הנקבה איילונית

שולחן ערוך אבן העזר הלכות פריה ורביה סימן א סעיף ה

The Shulchan Aruch rules like the Bavli - the mitzvah requires a boy and girl - and adds that the children must themselves be fertile.

- The nature of the mitzvah is discussed by the poskim. The Minchat Chinuch² understands that the mitzvah is not to produce children but to leave children in the world when one dies.
- Rav Moshe Feinstein³ understands that the mitzvah is not to leave children but to engage in the process of trying to have children, even if that proves to be unsuccessful.
- There is a discussion as to whether adopting children⁴ or having non-Jewish children prior to conversion⁵ fulfills the mitzvah.

D2] THE RABBINIC MITZVAH - LA-SHEVET

21. כִּי כֹה אָמַר ה' בִּרְאָה הַשְּׂמִימִים הוּא הַאֲלֹהִים יֵצֵר הָאָרֶץ וְעָשָׂה הָאָרֶץ כְּוֹנֵנָה לֹא תִהְיֶה בְרָאָה לְשֶׁבֶת יִצְרָה אֲנִי ה' וְאֵין עוֹד

ישעיהו מה:יח

22. היו לו בנים בהיותו עובד כוכבים ונתגייר - ר' יוחנן אמר: קיים פריה ורביה, ור"ש בן לקיש אמר: לא קיים. ר' יוחנן אמר: קיים לא תהוה בראה לשבת יצרה

בכורות מז.

There is an addition Rabbinic mitzvah to populate the world.

D3] THE RABBINIC MITZVAH - LA-EREV

23. רבי יהושע אומר: נשא אדם אשה בילדותו - ישא אשה בזקנותו, היו לו בנים בילדותו - יהיו לו בנים בזקנותו - שנא': (קהלת יא:י) בַּבֶּקֶר זָרַע אֶת-זָרְעֶךָ וְלָעָרֵב אֶל-תַּנְחַח יָדְךָ כִּי אֵינְךָ יוֹדֵעַ אִי זֶה יִקְשֹׁר הַזֶּה אֶרְזָה וְאִם-שְׁנִינְהֶם כְּאֶחָד טוֹבִים

יבמות סב.

And a further Rabbinic mitzvah to continue to build a family when older, even if one had a family from ones youth.

- Thus one is rabbinically obligated to have as many children as one is able to.⁶

D4] WOMEN'S OBLIGATIONS

24. האיש מצווה על פריה ורביה אבל לא האשה. רבי יוחנן בן ברוקא אומר על שניהם הוא אומר (בראשית א) ויברך אותם אלהים ויאמר להם פרו ורבו

משנה מסכת יבמות פרק ו משנה ו

The Mishna brings a disagreement on whether women are included in the obligation of Pru U'revu. According to the view of R. Yochanan ben Broka, women ARE fully obligated since the mitzvah was given to both Adam and Chava and expressed in plural form. According to the Tanna Kama, women are exempted. What is the reason?

2. Mitzvah 1.

3. Igrot Moshe Even Haezer 2:18

4. See Chochmat Shlomo (R. Shlomo Kluger) Even HaEzer 1:1

5. Shulchan Aruch EH 1:7

6. Although the definition of 'able' is broader than simply 'physically able'. Once the Torah obligation has been fulfilled, other factors must be taken into account, including medical, psychological, financial and the broader impact on the family.

25. גמ'. מנא הני מילי? אמר ר' אילעא משום ר' אלעזר בר' שמעון, אמר קרא: ומלא את הארץ וכבשוה, איש דרכו לכבש, ואין אשה דרכה לכבש. אדרבה, וכבשוה תרתי משמע: אמר רב נחמן בר יצחק: וכבשה כתיב. רב יוסף אמר, מהכא: אני אל שדי פרה ורבה, ולא קאמר פרו ורבו

יבמות סה:

The Gemara brings two derivations. First it connects the mitzvah of procreation with the mitzvah to conquer and subdue the world. Just as active conquest falls primarily on the male, so too procreation. Ultimately, it concludes that the derivation of the obligation is from the mitzvah to Ya'akov, which is given only to him and in the singular. The earlier verses are focused on the beracha of fruitfulness (as too in the case of the animals) rather than the halachic obligation.

26. אשה אינה מצווה על פריה ורביה. ומ"מ יש אומרים דלא תעמוד זלזל איש משום השדא

שו"ע אה"ע א סעיף יג

The halacha is like the Tanna Kama - women are not obligated in Pru U'revu⁷. Nevertheless they should marry.

27. דתני ר' חייא: אין אשה אלא לבנים

כתובות נט:

Notwithstanding the importance of marriage for other reasons, some opinions in Chazal stress that one critical focus of marriage is to produce children!

28.

פרו ורבו וכו' (ט, ז) לא רחוק הוא לאמר
הא שפטרה התורה נשים מפו"ר וחייבה רק
אנשים כי משפטי ה' ודרכיו דרכי נועם וכל
נתיבותיה שלום ולא עמסה על הישראלי מה
שאין ביכולת הגוף לקבל, ומכל דבר האסור
לא מנעה התורה בסוגה ההיתר כמו שאמרו
פרק כל הבשר (חולין קט טע"ב) ומשום זה לא
מצאנו מצוה להתענות רק יום אחד בשנה וקודם
הזהירה וחייבה לאכול, וכן לא מנעה המשגל
מכל בריה לבד ממשוה רבינו (שבת פז) לפי שלא
היה צריך לגודל מעלתו ולזהירות גופו

וא"כ נשים
שמסתכנות בעיבור ולידה ומשום זה אמרו מיתה
שכיחא עיין תוס' כתובות פ"ג ע"ב ד"ה מיתה
שכיחא לא גזרה התורה לצוות לפרות ולרבות על
אשה.

משך חכמה בראשית טז:

One of the classic explanations of why women are exempt from this mitzvah is given by the Meshech Chochma. The Torah would not obligate us to perform a mitzvah which risks our lives.⁸

- Other poskim⁹ suggest that women are not obligated by the Torah as they already have a strong natural instinct to want children.
- Although women are technically exempt from marrying in order to have children, once they DO marry, that constitutes a commitment to have children in order that the husband fulfil his obligation.

29. דאע"ג דקיימא לן דאיתתא לא מפקדא אפרייה ורבייה מ"מ מלוה קא עזדא כשהיא מתקדשת וגשאת

שו"ת הר"ן סימן לב

Furthermore, although women may not behave a chiyuv in Pru U'revu, according to some views they nevertheless fulfil a 'mitzvah kiyumit' by having children.

30. אשה נמי - לא תהו בראה לשבת יצרה

מגילה כז.

The Rabbinic mitzvah of La-shevet appears to apply to women too

7. Although the Yerushalmi rules like R. Yochanan Ben Broka that women ARE obligated, all of the major Rishonim (Rif, Rosh, Rambam) rule unanimously that they are exempted.

8. There are of course mitzvot which DO involve risk to life and are yet binding, such as a milchemet mitzvah to protect the yishuv in Eretz Yisrael.

9. See Rabbi Lord Immanuel Jackobovitz in Journal of a Rabbi p216.

31. מוכרים בהכ"נ, וכן שאר דברים שבקדושה ואפ"ל ס"ת ... להשיא יתומים בדמיו

שו"ע או"ח קנ"ו

32. (כד) או להשיא יתומים - ואפילו יתומות דלע"ג דלין האשה מלווה על פריה ורביה מ"מ לשבת ילרה שייך גם באשה.

משנה ברורה סימן קנ"ג ס"ק כד

This is reflected in the psak of the Shulchan Aruch that one may sell a Sefer Torah to finance a marriage. The Mishna Berura rules that this applies equally to women as they are obligated in the mitzvah to populate the world

D5] HASHKAFIC CONSIDERATIONS

33. איתמר: היו לו בנים ומתו, רב הונא אמר: קיים פריה ורביה, רבי יוחנן אמר: לא קיים. רב הונא אמר קיים, משום דרב אסי, דאמר רב אסי: אין בן דוד בא - עד שיכלו כל נשמות שבגוף, שנאמר: (ישעיהו נ"ז: ט"ז) *כִּי־רִחַתְּ מִלְּפָנַי יַעֲטֹף [וַיִּנְשָׁמֹת אֲנִי עֲשִׂיתִי];* ורבי יוחנן אמר לא קיים פריה ורביה, לשבת יצרה בעיניו, והא ליכא.

יבמות ס"ב

The Gemara debates whether a person fulfilled the mitzvah if they had children but those children die. Apart from the general imperative to populate the world (which is not achieved if the children die), Rav Asi states that Mashiach cannot come until all the neshamot have been brought into the world. This has been done, even if the children die.

- Some Poskim¹⁰ see this imperative to bring geula as a further reason to encourage having children.
- Other Poskim¹¹, especially since the Shoah, feel strongly that we are engaged in an effort to rebuild Klal Yisrael.

34. מתנ"ל: מי שחציו עבד וחציו בן חורין - עובד את רבו יום אחד ואת עצמו יום אחד - דברי ב"ה. ב"ש אומרים - תקנתם את רבו ואת עצמו לא תקנתם: לישא שפחה אי אפשר - שכבר חציו בן חורין. בת חורין אי אפשר - שכבר חציו עבד. יבטל! והלא לא נברא העולם אלא לפריה ורביה, שנאמר: *לא תוהו בראה לשבת יצרה*; אלא מפני תיקון העולם, כופין את רבו ועושה אותו בן חורין, וכותב שטר על חצי דמיו. וחזרו ב"ה להורות כדברי ב"ש.

גיטין מא

The Mishna discusses an eved with two masters who is freed by one but still subject to the other. He is thus effectively 'half-Jewish'¹² and cannot marry. But remaining unmarried is unthinkable - the world was created to produce children!

35. ... נקט האי קרא משום דמוכחא דמלוה רבה היא!

תוספות מסכת גיטין דף מא עמוד ב ד"ה לא תוהו בראה לשבת יצרה

The mitzvah of procreation described as a 'mitzvah rabba'

36. רבי אליעזר אומר: כל מי שאין עוסק בפריה ורביה - כאילו שופך דמים, שנאמר: (בראשית ט"ו) *שִׁפְךָ דַם הָאָדָם בְּאָדָם דָּמוֹ יִשְׁפָּךְ*; וכתוב בתריה (בראשית ט"ו: ט"ז) *וְאֵתֶם פָּרוּ וּרְבִי*. רבי יעקב אומר: כאילו ממעט הדמות, שנאמר: (בראשית ט"ו: ט"ז) *כִּי בָצַלְתָּ אֱלֹהִים עֲשֵׂה אֶת־הָאָדָם*, וכתוב בתריה: *וְאֵתֶם פָּרוּ* וגו'. בן עזאי אומר: כאילו שופך דמים וממעט הדמות, שנאמר: *וְאֵתֶם פָּרוּ וּרְבִי*.... אבא חנן אמר משום רבי אליעזר: חייב מיתה! שנאמר: (במדבר ג' ד) *וַיִּבְנִים לְאֹהֲיוּ לָהֶם*, הא היו להם בנים לא מתו. אחרים אומרים: גורם לשכינה שתסתלק מישראל, שנאמר: (בראשית י"ז: י"ז) *לֵהֲיוֹת לָךְ לְאֱלֹקִים וְלִזְרַעְךָ אַחֲרַיְךָ*. בזמן שזרעך אחרך - שכינה שורה, אין זרעך אחרך - על מי שורה? על העצים ועל האבנים?

יבמות ס"ג

The Gemara is very negative about the failure to procreate, comparing it to passive murder, removing the 'tzelem Elokim' from the world, causing the departure of the Divine Presence. Using the example of Nadav and Avihu, it also understands willful failure to procreate to be a cause of 'mita beyedei shamayim' - death at the hands of Heaven!

37. בשעה שמכניסין אדם לדין אומרים לו: נשאת ונתת באמונה? קבעת עתים לתורה? עסקת בפריה ורביה?

שבת לא

This is also one of the first issues for which we will give account in the Next World!

10. R. Menashe Klein, Mishne Halachot 5:210

11. R. Ya'akov Breish See Chelkat Ya'akov 3:62

12. The aspect of his persona which is now freed is fully Jewish. However that aspect which is still an eved is non-Jewish.

D6] POSTPONING THE MITZVAH OF PROCREATION

38. מצוה על כל אדם שישא אשה בן י"ח, והמקדים לישא בן י"ג, מצוה מן המובחר, אבל קודם י"ג לא ישא דהוי כזנות. ובשום ענין לא יעבור מעשרים שנה בלא אשה. ומי שעברו עליו כ' שנה ואינו רוצה לישא, ב"ד כופין אותו לישא כדי לקיים מצות פריה ורביה. מיהו אם עוסק בתורה וטרוד בה, ומתירא לישא אשה כדי שלא יטרח במזונו ויתבטל מן התורה, מותר להתאחר

שו"ע אה"ע א:ג

The Shulchan Aruch rules that a man must marry as soon as possible after Bar Mitzvah, and in any event by 20! He is allowed to delay marriage (and thus fulfillment of Pru U'revu) if this will interfere significantly with his Torah learning.

39. האשה שהרשת את בעלה אחר הנישואין שימנע עונתה הרי זה מותר. במה דברים אמורים? בשיהו לו בנים שכבר קיים מצות פריה ורביה. אבל אם לא קיים חייב לבעול בכל עונה עד שיהיו לו בנים מפני שהיא מצות עשה של תורה שנ' פרו ורבו.

רמב"ם אישות טו:א

The Rambam rules¹³ that a person should not postpone having children even with the consent of the wife. Once the mitzvah of Pru U'revu has been fulfilled the issue of delaying and 'spacing'¹⁴ children will be a different one.

As such, the starting position of halacha is that marriage should be early and children should follow as soon as possible.

Factors in favor of permitting some postponement of Pru U'rvu at the start of marriage

- N.B. The issue of postponing Pru U'rvu involves complex halachic and hashkafic factors and, like all such issues, should in cases be discussed with an appropriate halachic adviser. 'Appropriate' in this case means not only qualified to give psak on such issues, but also fully aware of the context of the question and the situation of the couple. Unlike some simple halachic questions which may be asked to an unknown posek, birth control questions must be addressed to a Rav who knows the couple personally and understands their background, expectations, stresses and the nature of their marriage. Given that the halachic and hashkafic issues (see below) are not purely objective¹⁵, the response will be different for couples across different Jewish societies.
- If there is a medical need to postpone pregnancy this is be a major factor in allowing birth control until the risk has reduced. Clearly, this needs to be a discussion with a qualified medical adviser as well as a posek. Although halacha does not permit taking unnecessary medical risks, nevertheless ALL pregnancy is risky and there will come a point at which that risk should be accepted with bitachon as a normal factor of life. In Part 2 we will iy'H examine this issue of risk in more detail.
- Mental health issues are also relevant in halacha. If early pregnancy will have a negative psychological impact on the husband or wife, this may justify postponing the mitzvah. Emotional and psychological factors will therefore also need to be taken into account.
- The mitzvah of procreation is not simply to produce as many human beings as possible at the earliest possible opportunity! Although every Jew at Bar/Bat Mitzvah is obligated in this mitzvah, we do NOT today allow them to marry and produce children. The mitzvah requires the production of functioning and stable children who can themselves go on to live productive lives, marry and produce their own children. We clearly take the view that teenage parents in today's society, although physically capable of procreation, are NOT capable of fulfilling the mitzvah properly. In past centuries where it was possible to raise families earlier, teenage weddings and parenthood WERE allowed and encouraged in most societies.
- The Shulchan Aruch in source 38 above discusses a case where a man declares that he will never fulfil the mitzvah of Pru U'revu. The poskim debate what the position would be if the man simply wished to delay.
- Marriage is becoming more and more difficult in today's world and the divorce rate is rising in the Orthodox community. There are many young couples today who would find an early pregnancy a significant strain on the marriage. Many poskim view this as a significant factor to delay the first pregnancy, at least by 6-12 months until the marriage has stabilized.¹⁶

13. Also followed in Shulchan Aruch EH 76:6 (although see note 19 below and R. Kahn's article which disputes this point).

14. The issue of 'spacing' will be dealt with in the next shiur iy'H.

15. As in the question of milk dropped into a meat dish and nullification in 60 parts etc. Actually, even in such apparently objective situations there is always an element of personalization of the question. For a full treatment of this issue see *The Human and Social Factor in Halacha*, Rav Aharon Lichtenstein, Tradition Magazine 36:1.

16. These time-frames are not specifically halachically mandated and will be based on the mesora of the relevant posek and in some cases his judgement call. In some cases the line between 'psak' and 'guidance' can be blurred and it is important that the posek presents the issues in such a way as to encourage the couple of remain in contact and not scare them off!

• There is a general concept in positive mitzvot of זריזים מקדימין למצות - that one should perform a mitzvah as soon as possible out of love for the mitzvah. However, where the mitzvah can be better performed by delaying, we do not apply the principle of 'zerizim'. Thus, although a brit could be performed at dawn on the 8th day and 'zerizim' would require that, we do not perform a brit at 5am in the summer, but wait until later in the day when more people will be present and the celebration will be greater.¹⁷ So too, some poskim permit a delay in having children on the basis that that the mitzvah will then be performed more appropriately. However, in each case it must be assessed whether delay will indeed enhance the mitzvah or not. Furthermore, any delay must be limited and the situation then revisited with the halachic adviser.

• Although the halacha is that man should marry at twenty, there are heterim to delay (see above). If a man feels unable to have children is it preferable to delay marriage and then have children straight after marriage or to marry younger and delay having children by using birth control? Although many poskim have ruled that it is better in this situation to delay marriage, one posek told me that this itself can cause serious problems. Given the many distractions and temptations of the world, keeping unmarried older boys religiously focused becomes ever harder. Some young men are nervous to marry young because they do not feel ready to have children. If birth control is not an option, those men delay marriage and may ultimately not be religiously motivated at all! This is apart from the negative strain of unmarried older men on the 'shidduch crisis'.

Factors against permitting postponement of Pru U'rvu at the start of marriage

- The halachic and hashkafic position is clearly to encourage children as soon as possible.
- Rav Hershel Schachter¹⁸ brings other considerations. First, the Chazon Ish discusses a general principle from the mitzvah of inspecting tzara'at - ראיית נגעים. This mitzvah has no fixed time, yet the halacha brings a special verse to permit a delay for certain reasons. The Chazon Ish raises the possibility that all positive mitzvot which do not have a fixed time must be performed as soon as possible.¹⁹
- A further concept brought by Rav Shechter²⁰ is חישיינן למיתה לזמן מרובה - that one should be concerned (at least as a Rabbinic requirement) not to delay a mitzvah in case one dies before performance.
- Every child is a beracha. Many couples who considered taking birth control but did not and had children early in the marriage will in retrospect testify that, although it was difficult, they could not imagine not having had those children.²¹
- Certain types of birth control can (in a small minority of cases) have a negative health effect on the woman and impede future fertility.²²
- The justification for delaying procreation is based on halachic and hashkafic factor (eg medical issues, consolidating the marriage etc). Issues of convenience, timing in relation to college studies, work schedules or career tracks will not, per se, justify delaying the mitzvah of Pru U'rvu. However these issues may also impact more broadly on the marriage and should all be discussed with a qualified posek. One person's 'inconvenience' can be another's 'anxiety' and yet another's 'emotional turmoil'.
- What about financial concerns. On the one hand, when will one EVER have 'enough' money to raise children. Bitachon is a critical element of life and 'financial concerns' can sometimes be an excuse to mask other fears. On the other hand, financial folly is not an exercise in bitachon but personal negligence!

17. Rav Hershel Shechter - Halachic Aspects of Family Planning, Journal of Halacha IV p5 (available at download.yutorah.org/1982/1053/735664.pdf) questions whether this heter in 'zerizim' to postpone of a mitzvah to optimize its performance still applies once the set time for the mitzvah has passed. He quotes the Nodah BeYehudah (YD 2:166) who brings the example of brit mila. Once the 8th day has passed and the brit has not been performed, it should still be done as soon as possible after that and may not be delayed simply for convenience or other considerations (in that case the allow Bechorot to eat on Erev Pesach).

18. op cit

19. The position of the Chazon Ish is not clear. Rav Moshe Kahn (also in YU) has an alternative perspective. See his article - The Halachic Parameters of Delaying Procreation, *Meorot 8 (Tishrei 5771)* available at library.yctorah.org/files/2016/07/07-Birth-Control-II-9-27.pdf.

20. Based on the Shu't Maharam Shick (Even HaEzer 1)

21. Although others who had children TOO early with disastrous consequences may say the opposite!

22. Clearly this is a discussion to be had with a doctor in conjunction with a posek. Anecdotal evidence or 'scare stories' are unhelpful.

40. דרך בעלי דעה שיקבע לו אדם מלאכה המפרנסת אותו תחילה, ואחר כך יקנה בית דירה, ואחר כך ישא אשה, שנאמר מי האיש אשר נטע כרם ולא חללו, מי האיש אשר בנה בית חדש ולא חנכו, מי האיש אשר ארש אשה ולא לקחה. אבל הטפשין מתחילין לישא אשה ואחר כך אם תמצא ידו יקנה בית ואחר כך בסוף ימיו יחזור לבקש אומנות או יתפרנס מן הצדקה, וכן הוא אומר בקללות אשה תארש בית תבנה כרם תטע - כלומר יהיו מעשיך הפוכין כדי שלא תצליח את דרכיך, ובברכה הוא אומר ויהי דוד לכל דרכיו משכיל וה' עמו

רמב"ם דעות ה"א

- Even where birth control is halachically and hashkafically justified, certain types of birth control present independent halachic problems and there will need to be a discussion on the method of contraception to be adopted. We will deal with this iy'H in Part 2.
- The issue of birth control and sexual and reproductive choice clearly looms large in feminist thinking over the last 50 years. Female empowerment remains an important factor in the wider discussion on these issues. Nevertheless, this must be left out of the halachic and hashkafic balance.²³ Clearly, commitment to feminist ideology should not be a factor in permitting birth control. On the other hand a perceived need to make a hashkafic stand against feminist ideology should not be the basis for refusing birth control in individual cases.²⁴

In Part 2 iy'H we will deal with 'spacing' of children and methods of contraception.

23. Although these issues will certainly be raised when teaching this topic in certain circles. See an interesting analysis in the following article:
<http://www.thejewishweek.com/news/new-york/birth-control-jewish-law-collide-stern>

24. In the bigger picture though this is not so clear. There are situations in which poskim must make a stand against certain driving forces in the secular world which are impacting negatively on the Jewish community. A discussion on this is beyond the scope of this shiur but we dealt with it somewhat in the shiurim on Authentic Halachic Change.